

Kiegészítés

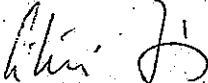
Beszámoló a két ülés közötti legfontosabb eseményekről, intézkedésekről a Képviselő-testület 2011. május 30-i ülésére (legutóbbi testületi ülés 2011. április 26.)

- *Köszönő levelet kaptunk az OMEGA gyülekezettől, melyben a téli, ártéren végzett szárazág gyűjtési munkákról számolnak be. A munkálatokat a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, az önkormányzat és a gyülekezet között létrejött megállapodás keretében végezték. Összesen 31 pótkocsi szárazág gally került összegyűjtésre, valamint elvégezték a terület cserjéjelenítését. Az összegyűjtött mennyiségből 14 pótkocsival az önkormányzat a Szérfűskertre hordatott ki, ahonnan a rászorultak elvihették azt. 2 kocsival a polgárőrök kaptak, míg 15 kocsival – megállapodásunk értelmében – az OMEGA gyülekezet belátása szerint rendelkezett. Egy pótkocsin kb. 15 q-a fa volt, tehát a szervezettel kötött megállapodás keretében az önkormányzat kb. 210q fával tudta segíteni. További 250-300q más forrásból állt rendelkezésre, így mintegy 500q tüzelő volt biztosított az elmúlt télen a rászorultak számára.*
- 23-án az általános iskolában az alkalmazotti körnek tartott tájékoztatót vettem részt. Ismertettem Murony Község önkormányzatának elképzelését iskolájuk Bélmegyer-Mezőberény intézményfenntartó társuláshoz való csatlakozásáról. Elmondtam, hogy a megállapodás tervezetek úgy lettek megszövegezve, hogy védik a „mi” gyerekeink és pedagógusaink érdekeit, valamint a társulás bővítése anyagi hátrányt nem jelenthet számunkra. Az alkalmazotti kör ezeket tudomásul véve támogatja a csatlakozást.
- 24-én Kurtán Zoltánnal a DBH Group képviselőjével tárgyaltam lehetséges mezőberényi befektetésekről, munkahelyteremtésről. Konkrét megoldások nem körvonalazódtak.
- Szintén ezen a napon közös bejárást végeztünk a Kossuth tér Evangélikus templom felőli végén az evangélikus egyház képviselőivel, valamint Körösi Mihály és Papp Zoltán urakkal. A bejárást az 1951-ben Budapestről Mezőberénybe telepítettekéről készülő emlékmű kapcsán tettük, az emléket állítók által javasolt helyszínen. A javasolt helyszín elfogadása a testület döntési jogkörébe tartozik.
- 25-én a TAPPE Kft. részéről Gyurkó Csaba úrral tárgyaltam a szemétszállítás jövőbeni formájáról.
- 26-án Gödöllőn jártam, ahol részt vettem a „Közoktatási rendszer átalakításának irányai országos konferencián. A konferencián előadást tartott Hoffmann Rózsa államtitkár a közoktatás átalakításának irányairól. Sajnos Pokorni Zoltán – aki polgármesteri minőségében lett volna jelen – a tervezett változások önkormányzatokra gyakorolt hatásáról szóló előadását lemondta. Az államtitkár asszony előadásából az tűnt ki, hogy az önkormányzatok az új finanszírozási rendszerben, ahol az állam állná a pedagógusok bérét és az önkormányzatok a dologi kiadásokat, nem járnak jobban, mert a dologi kiadásokat saját bevételeikből kellene finanszírozni, az állam ahhoz semmilyen formában nem adna támogatást. Ráadásul a szakmai programok kialakítása, az oktatási stratégia megfogalmazása kikerülne az önkormányzatok

jogosítványai közül, de még az igazgatók kinevezése is a kormány megbízottak jogköre lenne. A pedagógusok kinevezésének kérdése pedig még nem teljesen tisztázott. Dr. Gémesi György a Magyar Önkormányzatok Szövetsége elnöke házigazdaként határozottan kiállt amellett, hogy az önkormányzatok a tervezettnél nagyobb beleszólást kapjanak a helyi oktatásügybe. Úgy fogalmazott: az oktatás ügy az egyik legfontosabb önkormányzati feladat, melyet az elmúlt húsz évben érintett közel 2000 milliárd Ft állami forráskivonás ellenére az önkormányzatok jól, és ma már erőn felül teljesítve működtetnek. „Ne csak az iskolaépületek kifestésének feladat maradjon az önkormányzatokra!”

- Még ezen a napon Budapesten tárgyaltam a naperőművel kapcsolatos kérdésekről, esetleges folytatási lehetőségekről Megyik Zsolt úrral a MeNgeering Műszaki Tanácsadó és Szolgáltató Kft. ügyvezetőjével.
- 26-án tartotta közgyűlését a Kábeltévé Szövetkezet, melyen Szekeres Józsefné vett részt, illetve a Budapestről történt megérkezésem után egy rövid ideig én is.
- 27-én jegyzőúrral Kamuton a polgármesterek hagyományos találkozóján vettünk részt.

Mezőberény, 2011. május 27.

Siklósi István
polgármester

„Az erős önkormányzatok megmaradása, erősödése mindannyiunk érdeke.”

„.....az önkormányzatok, a megyei jogú városok megmentették az országot, az elmúlt 4-5 évben biztosan, de talán 7-8 éve is a teljes összeomlástól.”

Székesfehérvár, 2011. május 21.
Orbán Viktor

A Magyar Önkormányzatok Szövetsége véleménye az Önkormányzati Törvény koncepció vitairatáról

Magyar Önkormányzatok Szövetsége tagjainak (megyei jogú városok, fővárosi kerületek, városok, községek, kistérségi társulások) összegzett véleménye a Belügyminisztérium által készített Önkormányzati Törvény koncepció vitairatáról:

Magyar Önkormányzatok Szövetsége megállapítja, hogy

- a vitairat **helyzetelemzése egyoldalú, hiányos**, nem objektív, részgazságokat tartalmaz, a helyzetelemzés alapján levont következtetések és **megoldási javaslatok nagy része téves**,
- a rendszerváltoztatás legjelentősebb törvénye az önkormányzati törvény, amely szétválasztotta az állami és helyi feladatokat. A településeknek megadta az **önkormányzás jogát** és lehetőségét, megteremtette a **feladat – hatáskör - finanszírozás egyensúlyát**, vagyont adott az önkormányzatok tulajdonába. Ez a vagyon az elmúlt húsz évben gyarapodott, a feladatok ellátását és a települések működését segítő vagyonná alakult át. Az önkormányzati szféra **vagyona 1991 és 2005 között összességében 25-szörösére** nőtt, a 2005 és 2010 közötti megszorításos időszakban is **15 %-kal** gyarapodott. de több önkormányzat esetében a rossz gazdálkodás vagyonsökkenést eredményezett.
- a **folyamatos forrás kivonás és többlet feladatok** adása 1993-ban kezdődött, és kisebb nagyobb intenzitással, **azóta is tart** (pl. 1995. Bokros csomag, 2002-ben az 50 %-os béremelés, 2010-ben a „kőbe vésett” 120 milliárd forintos elvonás). Gyakorlattá vált, hogy az állam úgy ad **többlet feladatokat**, hogy a finanszírozást nem, vagy csak részben biztosítja, mint pl. az okmányiroda, építéshatóság, gyámügy, amelynek működtetéséhez ma már csak **20 %-ot** kap a működtető önkormányzat. Az önkormányzatok forráshiányát tovább súlyosbították az ágazati törvények, amelyek **szükségtelenül és fedezet nélkül** írták elő az önkormányzatok számára a szolgáltatások nyújtásának feltételeit (pl. HACCP, közoktatási létszámok, speciális feladatok, sajátos nevelési igényű gyerekek, szociális feladatok). 1993 óta a dologi kiadások költségnövekedését **nem ellensúlyozta dologi automatizmus**. Jó esetben a normatívák nominál értéke maradt meg, de sokszor az is csökkent. Az energia áremelkedés következtében az üzemeltetési költségek **többszörösére** növekedtek, pl. a **gázár** az önkormányzatok részére 1994 és 2011 között **12.3-szorosára**, az ÁFÁ-ja **10-ről 25 %-ra**, a **villamosenergia ára 6.6-szorosára**, az ÁFÁ-ja **0-ról 25 %-ra** emelkedett. 1990-ben az önkormányzati fejlesztéseket nem terhelte ÁFA fizetési kötelezettség, a később bevezetett ÁFA fizetés ugyancsak az önkormányzati költségvetést terhelte. A teljes képhez az is hozzátartozik, hogy voltak települések,

amelyek nem voltak képesek és alkalmasak a megfelelő, hatékony és takarékos gazdálkodásra, de bízva a jó kormányzati kapcsolatokban felelőtlenül gazdálkodtak.

- az önkormányzatok, különösen az elmúlt években, **erejükön felül teljesítettek!** Kibírták az elmúlt 8 évben az 1000 milliárd forintos forrás kivonást, ennek ellenére, a rendkívüli nehézségek közepette még **ma is működnek**, és ellátják kötelező feladataikat. A csökkenő állami finanszírozás mellett jelentősen megnőtt az önkormányzatok által ellátandó nem finanszírozott feladatok mennyisége. A **közfeladatoknak 70 %-át** az önkormányzatok látják el, a lakosság bizalmát élvezve, országosan a bizalmi indexük még mindig, a nehézségek okozta gondok ellenére, 50 % feletti. A nagy ellátó rendszerek működtetésében, egészségügy, szociális, közoktatás, a feladatok ellátáshoz szükséges forrás **alig 50 %-át** biztosítja az állam normatív formában.
- az önkormányzati hitel állomány nagy része **fejlesztési hitel** és annak okán keletkezett, hogy a saját, szabadon felhasználható bevételeik a **csökkenő állami finanszírozás** miatt a működésre kellett felhasználni,
- A vitáiratban szereplő, közel 350 önkormányzat által felhalmozott, 1380 milliárd forintos hitelnek **25 %-a ÁFA-ként**, még legalább **25 % járulékként** és további az államnak fizetett magas szolgáltatási díjként az önkormányzatok fizetnek be a **központi költségvetésbe**. Mindemellett a beruházások számos kis és közép vállalkozást tartottak életben, nem kevés munkahelyet óvtak meg és teremtettek.
- a finansziális megszorítás és a szűkülő mozgáster rákényszerítette az önkormányzatok döntő többségét a működés minden lehetséges racionalizálására, ezért a rendszerben már **nincs tartalék!**
- a további hatékony működés elengedhetetlen feltétele az érdekeltség megtartása, ami pl. a gazdaságfejlesztéshez, a munkahelyteremtéshez szükséges.
- az önkormányzati rendszer gazdasági válságban van, többek között az ezermilliárd forintos kivonás hatására, az önkormányzatok **több mint a fele önhibáján kívül forráshiányos**, állami beavatkozás nélkül nem tudja ellátni kötelező feladatát, emiatt különösen nehéz helyzetbe kerültek a szerény saját bevételekkel rendelkező önkormányzatok, a kis települések és a megyék.

Magyar Önkormányzatok Szövetsége hangsúlyozza, hogy

- a **hibás helyzetelemzésnek** természetes velejárója a **helytelen következtetések** levonása és a **hibás célrendszer** felállítása, ezért jelenik meg a vitáiratban az állami szerepvállalás túlzott erősítésének és az önkormányzati önállóság erőteljes korlátozásának a szándéka,
- Az önkormányzati feladatellátás rendszerében nincs tartalék, a feladatok elvégzéséhez legalább ugyanannyi forrást kell biztosítani akkor is, ha a feladatot nem az önkormányzat végzi el, **költségsökkentés csak a feladat elhagyása** esetén lehetséges,
- támogatandó az állami és az önkormányzati feladatok különválasztása, de az állami feladatokat, bármely szervezet végzi is el, **teljes egészében** finanszírozni kell,
- az önkormányzatok számára meghatározott kötelező feladatokat az állam teljes egészében finanszírozza, de ez **nem járhat az önkormányzati alapjogok korlátozásával**, a bevételeik, mozgásterének csökkentésével,
- az önkormányzati szféra választott képviselői **legitimitás** tekintetében az országgyűlési képviselőkkel **azonos jogállásúak**, az önkormányzatoknak csak másik választott testület, az országgyűlés adhat feladatot,
- meg kell tartani az önkormányzatok **bíróági védelmét**.

A Magyar Önkormányzatok Szövetsége egyetért azzal, hogy

- az önkormányzati rendszer átalakítása az átfogó államreform részét képezi, végrehajtása, az ágazati törvények megalkotása azzal **együttesen, egy időben**, szinkronban történjék,
- minden település **alapvető joga** az önálló önkormányzat megválasztása és működtetése,
- az önkormányzati rendszer átalakításának legfőbb célja a **demokratikus, hatékony polgárközpontú**, a fenntartható fejlődést biztosító szolgáltatást nyújtó önkormányzati rendszer megvalósítása,
- külön kell választani az önkormányzati és az állami igazgatási feladatokat,
- az állami igazgatási feladatok elvégzését állami szervezet végezze, de meg kell határozni a minden településen ellátható államigazgatási feladatok körét, amit az önkormányzatnak kell elvégezni (pl. anyakönyvvezetés)
- a sajátos állami feladatot jelentő kötelező feladatokat az állam **kötött** módon finanszírozza,
- a **közfeladatoknak** az újraértelmezésével, az önkormányzati szinteknek az újratelepítésével,
- minden településen biztosítani kell az **alapvető önkormányzati ügyek intézésének** a lehetőségét,
- az **önkéntes önkormányzati társulások** értéket jelentenek, tovább fejlesztésük támogatandó,
- a **kistérségen belül** az elmaradottabb települések irányába érvényesüljön a **szolidaritás elve**, de ez nem vezethet oda, hogy az elvonást elszenvedő településen a szükséges fejlesztések elmaradjanak, és a támogatott települések ne tegyenek meg mindent elmaradottságuk csökkentése érdekében,
- a megyék szerepét **erősíteni kell** a területfejlesztés és az intézmény működtetés terén, (B variáció), és biztosítani kell a megyék **önálló bevételeit**,
- a **megyei és a megyei jogú** városi önkormányzat helyzetét, egymáshoz való kapcsolódását, feladatait, és hatáskörét rendezni kell,
- a **Főváros és a kerületek** státusza megmaradjon, és a feladatmegosztás újraszabályozásra kerüljön (B variáció),
- bevezetésre kerüljön a „**járási jogú város**” intézménye azzal a megjegyzéssel, hogy az államigazgatási és önkormányzati feladatkörét pontosan meg kell határozni,
- **szigorítani kell** és pontos feltételek meghatározása szükséges az új községek alapításához és városok cím megszerzéséhez,
- az iparüzési adó **önkormányzati kompetenciában** maradjon,
- a kötelező önkormányzati feladatokhoz, a feladatellátáshoz **szükséges vagyont és fedezetet** is biztosítani kell,
- az összeférhetlenségi szabályok pontosításra kerüljenek, **polgármester ne lehessen országgyűlési képviselő**,
- az önkormányzati rendszer képviselőinek felelősségét az **országgyűlési képviselőkéhez hasonlóan** kell növelni,
- újra kell szabályozni a polgármester és a képviselő testület viszonyát, meg kell **erősíteni a polgármester** helyzetét,
- a törvényességi ellenőrzést **kormányzati szerv** végezze,
- a pénzügyi ellenőrzésben az **Állami Számvevőszék** szerepe erősítésre kerüljön,

A Magyar Önkormányzatok Szövetsége nem ért egyet azzal, hogy

- az önkormányzati rendszer gazdasági válságának okai csak az önkormányzati rendszer **belső rendellenességeiben** keresendők, ezért a válság leküzdésének megoldása az önkormányzatok önrendelkezésének erőteljes visszaszorításával érhető el,
- az önkormányzatok szabadon felhasználható **bevételeit, csökkentsék,**
- a helyben keletkező jövedelmeket, vagy annak egy részét **más területre**, pl. a nem települési önkormányzati feladatellátáshoz, területfejlesztési célra átirányítsák,
- a kormányzati szervek önkormányzati, gazdasági ügyekben előzetes felügyeleti, szabályozási, rendelkezési lehetőséggel, „**felügyeleti típusú**” ellenőrzési joggal rendelkezzen,
- hitelfelvételt, fejlesztési célokat **kormányzati szerv** hagyja jóvá,
- bármilyen okból és célból önkormányzati vagyont **ellenérték nélkül** vonjon el az állam,
- az egyesített önkormányzati hivatal intézményét a **lakosságszám** alapján határozzák meg,
- a polgármester fő vagy mellékállású státuszát a **helyi viszonyok ismerete nélkül** jogszabályban, lakosságszám alapján határozzák meg,
- **társulási kötelezettség** terhelje az önkormányzatokat bármely területen,
- a megyei önkormányzati feladatok finanszírozását a **települések bevételeiből** valósítsák meg,
- az önkormányzat döntésének elmaradását **kormányzati szerv** pótolja,
- a választójogot, a választhatóságot büncselekmény elkövetésén kívül **bármilyen ürüggyel korlátozzák,**
- a kormány felügyeleti jogkörében élve, **megtérülési mutatókra** hivatkozva korlátozza az önkormányzatokat szabad pénzeszközök felhasználásában, fejlesztési elképzeléseik megvalósításában,

A Magyar Önkormányzatok Szövetsége hiányolja, és elengedhetetlenül szükségesnek tartja

- az önkormányzati feladatok hatásvizsgálatban részletes számításokon alapuló bemutatását önkormányzati szintekre lebontva (**mitől lesz olcsóbb a javasolt rendszer**)
- az önkormányzati és államigazgatási tevékenység **kapcsolatának** bemutatását települési szinten
- a **Nemzeti Vidékstratégia Konceptiója** főbb, az önkormányzatokat érintő elemének szinkronba hozását,
- az önkormányzatok **érdekképviselési jogának** biztosítását,

A Magyar Önkormányzatok Szövetsége felhívja a figyelmet arra, hogy

- a feladatfinanszírozás esetén a költségeket **körültekintően** kell meghatározni, figyelembe kell venni a települések és az országrészek között tapasztalható különbségeket, és az önkormányzatok források beszűkülését,
- az iparüzési adó bármekkora részének elvonása **veszélyezteti** a felvett hitelek visszafizetését, a hitelfelvételhez képest utólagos szabályozás előtérbe hozza a szabályozó **állam felelősségét** a hitel visszafizetése terén,
- a járási hivatalok és a járási jogú önkormányzatok hatásterületének kialakításánál az adminisztratív határok helyett a **tényleges térkapcsolat**, az útviszonyok, az utazási és a tömegközlekedési lehetőségek és költségek figyelembevétele szükséges, ami esetenként még megyehatárt is keresztezhet.

- új adónemek bevezetésére jelenleg **nincs fizetőképesség**, az adónövelés a fekete gazdaság erősödését és a korrupciós helyzet romlását eredményezi.

A Magyar Önkormányzatok Szövetsége szükségesnek tartja a **feladatlista** részletes kidolgozását. A vitairat csak **néhány feladat** vázlatos leírását tartalmazza, ezekkel kapcsolatban a MÖSZ állásfoglalása:

Közoktatás:

- **az állam**
  - teljes körben finanszírozza,
  - szakmai felügyeletet gyakorol,
  - meghatározza a szakmai feltételeket és a vezető kiválasztás pályázati kereteit,
  - ellenőrzés jogát gyakorolja,
- **a fenntartó önkormányzat**
  - a többletszolgáltatást finanszírozza,
  - a kereteken belül a tantervet a helyi viszonyokhoz igazítja,
  - pályázati kereteken belül kiválasztja a vezetőt,
  - biztosítja és ellenőrzi az intézmény működését,
- az **alapfokú oktatás** minden típusú település kötelező önkormányzati feladata, végzése önállóan, vagy társulásban történik, indokolt esetben átadja államnak vagy más partnernek,
- **középfokú oktatás** székhelyén megyei jogú városi, egyéb településen a székhely település választása szerint önkormányzati vagy állami feladat, ha önkormányzat végzi, kötelező önkormányzati feladat
- **szakképzés**, szakoktatás állami feladat,
- felsőfokú oktatás állami feladat.

Egészségügyi ellátás:

- **alapfok**, minden típusú település kötelező önkormányzati feladata, ellátása önállóan vagy társulásban történik,
- **járóbeteg ellátás** megyei jogú, járási jogú városi kötelező önkormányzati feladat,
- fekvőbeteg ellátás állami feladat,

Szociális ellátás:

- az **alapfokú** szociális ellátás minden típusú település kötelező önkormányzati feladata, egyéb állami feladat
- **bölcsőde**, megyei jogú, járási jogú városi kötelező önkormányzati feladat, községekben állami feladat
- **hajléktalan ellátás**, állami feladat
- **idősek otthona**, megyei jogú, járási jogú városi kötelező önkormányzati feladat

Közfoglalkoztatás:

- minden típusú település kötelező önkormányzati feladata

Településüzemeltetés, településfejlesztés, településrendezés:

- minden típusú település kötelező önkormányzati feladata, kivéve:
  - **közvilágítás**, állami feladat
  - **ivóvízellátás** állami feladat
  - **árvíz és katasztrófavédelem**, állami feladat,
  - **helyi közösségi közlekedés**, községekben, városokban, járási jogú városokban állami feladat
  - **hulladékgazdálkodás**, önkormányzati társulási és fővárosi feladat,

Területfejlesztés, területrendezés:

- megyei területfejlesztés, területrendezés megyei önkormányzati feladat

- országos területfejlesztés, területrendezés, állami feladat,

Államigazgatási feladatok

- állami feladat
- külön szükséges meghatározni az önkormányzatok által ellátandó államigazgatási feladatokat, pl. anyakönyvezetés

A felsoroltakon kívül még számos egyéb feladatot is fel kell sorolni, és a megfelelő szintre újra kell telepíteni, ezeket a vitairat nem tartalmazza, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége **partner a további véleményezési eljárásban**, és igényli a részletes feladatlistáról a vélemény adás lehetőségét.